

Sociale Veiligheid

Inclusief pest- en gedragsprotocol

**Basisschool
De Beekgraaf**

Nistelrode januari 2023

Inleiding

Basisschool De Beekgraaf vindt het van grote waarde dat kinderen zich veilig voelen en dat onze school een prettige onderwijsplek is voor alle leerlingen. Dit komt het schoolgeluk en de ruimte voor ontwikkeling ten goede. Vanuit onze missie en visie doen wij leerlingen, ouders en onszelf vier beloftes.

We bieden je een geborgen en rustige leeromgeving

In een rustige en veilige sfeer groeien kinderen plezierig op en voelen zij zich op hun gemak. Met behulp van een duidelijke structuur, vaste routines en een opgeruimde omgeving dragen we hieraan bij. Bij ons op school weten de kinderen waar ze aan toe zijn en wat er van hen verwacht wordt.

We geven je vertrouwen

Deze belofte gaat over betrouwbaarheid en integriteit naar jezelf en naar anderen. Van ouders krijgen we het vertrouwen en we geven vertrouwen aan kinderen met wie we werken. Op de Beekgraaf luisteren we naar ieder kind en nemen we ieder kind serieus. We hebben oog voor individuele verschillen zonder het 'samen' uit het oog te verliezen.

We stimuleren je brede ontwikkeling en groei

In een ambitieuze leeromgeving, weten we waar we staan, waar we naartoe werken en wat onze eerste stap wordt. We geven betekenisvol, kwalitatief goed onderwijs en durven hierin keuzes te maken. Ons team is deskundig en doet wat bewezen effectief is voor het leren van de leerling.

We helpen je verantwoordelijk te zijn

We begeleiden kinderen in hun ontwikkeling om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en om medeverantwoordelijkheid te zijn voor de ander en de groep. Het doel is een continue groei richting zelfstandigheid, persoonsvorming en sociale vaardigheden.

Om deze belofte waar te maken, investeren we in een sfeer waarin respect centraal staat en verschillen mogen bestaan. Dit verkleint de kans op ongewenst gedrag en pesten. In het volgende hoofdstuk beschrijven we op welke wijze wij de sociale veiligheid op onze school waarborgen en verstevigen.

Het stimuleren en ondersteunen van gewenst gedrag

Onze school heeft het thema sociale veiligheid standaard geborgd op een aantal manieren. Hieronder staat wat we elk jaar doen om het prettige leerklimaat te onderhouden.

Rol team

Het allerbelangrijkste is een reflectieve houding van het team en de gevoerde dialoog. Wij hebben immers een voorbeeldrol. We kijken naar ons eigen gedrag, omdat voorspelbaarheid van ons gedrag belangrijk is voor onze leerlingen. Het team zet tevens de volgende zaken bewust in:

- Heldere gedragsverwachtingen hanteren.
- Het positief bekrachtigen van gewenst gedrag.
- Duidelijk en consequent reageren op ongewenst gedrag in de klas en op school.
- Een opgeruimde en prikkelarme omgeving.
- Het toepassen en concretiseren van afspraken per groep.

Gouden en Zilveren weken

Bij de start van het schooljaar heeft een positieve groepsvorming onze prioriteit. Dit noemen wij de Gouden weken. Gedurende de eerste zes weken wordt hier dagelijks aandacht aan besteed en worden de fases van groepsvorming gemonitord. Deze periode is bij uitstek geschikt om een fundament neer te zetten voor een fijne dynamiek en sfeer. Leerlingen verkennen elkaar, de leraar en de regels. Na de kerstvakantie kan de fase van storming zorgen voor onrust in de groep. De Zilveren weken breken aan. De leerkrachten besteden weer expliciet aandacht aan de sfeer in de groep.

Ondersteuning intern begeleider

Door een veilige groep met goede normen en waarden wordt de kans op ontstaan van een ongewenst klimaat verkleind. Er is extra hulp beschikbaar als een groep specifieke ondersteuningsbehoeften heeft m.b.t. de veiligheid, basisrust of dynamiek. Leerkrachten kunnen laagdrempelig bij de intern begeleider terecht, die meedenkt, indien wenselijk observeert en de leerkracht ondersteunt in de juiste interventies. Indien nodig kan het samenwerkingsverband 30 06 ons voorzien van specialistische hulp.

Rust, ritmes en routines

Wij hechten veel waarde aan herkenbare ritmes en routines voor de basisrust in de school. Goed gedrag is niet voor alle kinderen even vanzelfsprekend en gemakkelijk. We zijn ervan overtuigd dat alle kinderen goed gedrag kunnen leren. Dit vraagt van de leerkrachten een consequente houding, het uitspreken van verwachtingen en het samen oefenen van gedrag. In iedere klas worden onderstaande schoolregels geconcretiseerd en geoefend.

- We zijn aardig en helpen elkaar.
- We lossen conflicten samen op.
- We zorgen goed voor alle spullen.
- We zijn rustig in de school.
- We gebruiken het stilteteken.
- We hebben een actieve luister- en werkhouding.

Fides

Basisschool De Beekgraaf is een echte Fidesschool. De methodiek van Fides vormt een stevige basis voor het realiseren van een positief pedagogisch klimaat. Fides is een manier van omgaan met elkaar, een gemeenschappelijke taal, een denk- en handelwijze die zich richt op vergroting van zelfvertrouwen

en weerbaarheid van de kinderen. In de Fides methodiek wordt gewerkt met een aantal symbolen die helpend zijn om kinderen op een simpele, praktische en 'zichtbare' manier inzicht te geven in zichzelf en hun omgeving. Het doel is om kinderen sterk en zelfbewust te maken in hun groei naar volwassenheid. De Fides-symbolen staan op een centrale plek in iedere unit en worden gebruikt om situaties uit te leggen of om een gesprek op gang te brengen. De Beekgraaf is een gecertificeerde Fides School en iedere twee jaar volgt er een verplichte cursus voor het hele team.

Week van de lentekriebels

Onze school doet jaarlijks actief mee aan de week van de lentekriebels. Eén van de doelen van de Week van de Lentekriebels is kinderen kennis te laten maken met relationele en seksuele vorming. We gebruiken de projectweek om in elke groep aandacht te besteden aan thema's als 'weerbaarheid', 'lichaam en zelfbeeld' en 'seks in de media'.

Leerlingenraad

De leerlingenraad onderneemt verschillende initiatieven om bij te dragen aan een fijn schoolklimaat. Onder andere door aandacht te besteden aan de zes schoolregels.

Oudercontactmomenten

Basisschool de Beekgraaf gelooft in de kracht van een respectvolle en nauwe samenwerking tussen ouders, leerling en leerkracht. Het is bewezen effectief dat dit het leren en welbevinden van het kind ten goede komt. Onze lijntjes met ouders zijn kort en er worden allerlei activiteiten gedurende het schooljaar georganiseerd om deze relatie te verstevigen vanuit een open, gastvrije houding. Hierbij kun je denken aan de startgesprekken, jaaropening, voortgangsgesprekken, inloopmomenten, koffieochtenden en spelletjesmiddagen. Ieder jaar wordt het protocol sociale veiligheid en daarbij behorende aandachtspunten bij de medezeggenschapsraad onder de aandacht gebracht. De resultaten van de vragenlijsten op leerling en ouder niveau worden hierin meegenomen. De MR heeft een adviserende rol.

Anti-pestcoördinatoren en vertrouwenspersonen

Op De Beekgraaf hebben wij twee vertrouwenspersonen, die tevens anti-pestcoördinator zijn. Zij gaan actief de groepen langs ter kennismaking. Als er problemen of klachten zijn, waar onze leerlingen met de leerkracht niet uitkomen, kunnen ze met juf Lisa Ruijs of juf Yvette van Lieshout in gesprek. Zij bespreken het probleem en begeleiden het kind op weg naar de oplossing. In de hal hangt een brievenbus waar leerlingen briefjes in kunnen doen als ze met de vertrouwenspersoon willen praten. Als ouders contact willen opnemen, kunnen ze een e-mail sturen naar yvettevanlieshout@filiosscholengroep.nl of lisaruijs@filiosscholengroep.nl of hen aanspreken op school voor het maken van een afspraak.

Werkgroep sociaal emotionele ontwikkeling (SEO)

Vier medewerkers nemen deel aan de werkgroep SEO; inclusief één anti-pestcoördinator. Op de eerste plaats heeft de werkgroep de opdracht om Fides en het sociale veiligheidsbeleid in het DNA van de school te krijgen en houden. Hiertoe zijn onderstaande werkzaamheden van belang.

- Ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid en aanpak m.b.t. Fides binnen het curriculum.
- Het bijhouden van literatuur m.b.t. sociale veiligheid en zich op de hoogte houden van onderzoek en ontwikkelingen.

- Adviseren bij de keuze, aanpak en implementatie van nieuwe methodes en/of materialen op het terrein van burgerschap.
- Op verzoek fungeren als vraagbaak en luisterend oor voor collega's.
- Inwerken van nieuwe collega's m.b.t. ons beleid, Fides (bieden van klassenconsultatie en nabespreking.)
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van Fides a.d.h.v. de kwaliteitskaart en teambijeenkomsten.
- Verzorgen van nieuwsberichten voor ouders en team.
- Het zorg dragen voor de zichtbaarheid van Fides en de zes regels in lokalen, gangen en units.

Metten van veiligheid

Op onze school volgen we leerlingen niet alleen in hun cognitieve ontwikkeling, maar ook in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Hiervoor gebruiken we, naast observaties en gesprekken, het instrument Viseon.

De leerkrachten vullen tweemaal per jaar een vragenlijst in. Vanaf groep 5 vullen ook de leerlingen een speciaal voor hen bestemde vragenlijst in gericht op veiligheid en pestbeleving. Aan de hand van de vragenlijsten meten we hoe de leerlingen deze items ervaren. Op basis van de resultaten kunnen zowel op schoolniveau als op groeps- en individueel niveau acties worden uitgezet.

Leerlingen of groepen die opvallen of per duo sterk verschillen worden besproken met de intern begeleider. Uitkomsten van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte worden meegenomen in de oudergesprekken van november en juni. Deze ouders worden uitgenodigd door de leerkracht. We willen ook de eigen reflectie van kinderen stimuleren. Wanneer de uitslag hierom vraagt, volgt er een groeps- of kindgesprek.

We leggen de uitslag van Viseon naast de resultaten van Cito M en zoeken naar verbanden tussen het cognitieve leren en het emotionele leren. Bevindingen worden weer meegenomen in de groepsbespreking en teambijeenkomsten.

LVS 3.0 gaat over in Leerling in Beeld. Viseon is een onderdeel van LVS 3.0. We onderzoeken momenteel welk instrument wij gaan gebruiken om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te volgen vanaf schooljaar 2023-2024. Filios Scholengroep zal hierover waarschijnlijk een uitspraak doen.

Pestprotocol

Hoe grijpen we in bij pesten?

Alert op plagen

We zijn attent op plaagsituaties in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare en kan makkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een buddy in: een medeleerling die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken. Ook kunnen we de groep vragen te helpen.

Digitaal pesten

Online pesten is een nieuwe vorm van pesten, maar de basis van de aanpak is dezelfde als bij 'klassiek' pesten. Wat je in het 'echte leven' niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico's met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Vanaf het moment dat kinderen op internet gaan, bespreekt en monitort de leerkracht hoe ze hiermee om moeten gaan. We zetten direct ook op dit terrein een duidelijke norm neer. Zie bijlage 5. Ook bij digitaal pesten spelen we zo vroeg mogelijk in op signalen. We stimuleren leerlingen zelf om incidenten direct te melden bij de leerkracht. Vervolgens nemen we de tijd om hierover met de leerling(en) en/of de groep te praten. **Week mediawijsheid opnemen in curriculum, omdat dit niet binnen Fides wordt aangeboden en wel onder basisvaardigheden wordt verstaan?**

Signalen serieus nemen

Wanneer een ouder of leerling ziet dat een kind gepest wordt, moet dit altijd gemeld worden! Kinderen worden overtuigd van het belang dat we met elkaar verantwoordelijk zijn om pesten zo gauw mogelijk te stoppen. Bij een signaal van pesten, gaat bij elke leerkracht een alarmbel af. Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan nog altijd gebeuren. Als er, ondanks alle preventieve maatregelen, toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om deze zo snel mogelijk aan te pakken. De leerkracht zal in alle gevallen kindgesprekken voeren met zowel de gepeste(n) als de pester(s). Afhankelijk van de context en onze inschatting maken we dit bespreekbaar in de groep en met de betrokken ouders. Hierin heeft de desbetreffende leerling ook een stem. Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt opnieuw dat de meeste 'macht' voor het stoppen van pestgedrag ligt bij de groep. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als 'verdedigers'. Daarom zetten wij als eerste interventie de oplossingsgerichte, waarderende aanpak in, mits de veiligheid niet in het geding is.

De oplossingsgerichte, waarderende aanpak

Alles wat aandacht krijgt groeit! Waarderend werken aan positief gedrag, is effectiever dan straffen. Deze aanpak bestaat uit een aantal gesprekken tussen de leerkracht en leerlingen. Het pesten zit nog in een incidentele of 'lichtere' fase en er wordt een beroep gedaan op de kracht van de groep. Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. We gaan uit van het goede en eigen potentieel van ieder kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen. In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. *Gesprek met het gepeste kind*

De leerkracht (of een ander teamlid) praat met het gepeste kind over de situatie, zijn wens, vraagt of hij hulp wil en vraagt wie de helpers kunnen worden. We vragen in dit gesprek aan de leerling of hij wil dat de ouders op de hoogte worden gebracht. Als iemand anders dan de groepsleerkracht het gesprek voert, lichten we de ouders altijd in. Er wordt een notitie in het kinddossier gemaakt.

2. *Gesprek met de pester*

De leerkracht (of een ander teamlid) praat met de pester over de situatie, vraagt naar de reden van zijn pestgedrag en zijn wens. *Wat zou je het liefste willen? Welk gedrag hoort daarbij? Hoe ziet dat eruit? Wie kan jou helpen dit gedrag te laten zien?* Het gesprek is niet bedoeld om schuld of straf bij de leerling te leggen, maar om de pester bewust te maken van het effect van zijn gedrag en hem te ontlokken tot positief gedrag. Er volgt een notitie in het kinddossier en ouders worden op de hoogte gebracht.

3. Steungroep

Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling en de pester te helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen met als doel dat het pesten stopt. De focus ligt op het ondersteunen en aanmoedigen van het gewenste gedrag.

4. Tweede gesprek met de gepeste

Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met het gepeste kind. *Wat lukt het beste? Waar wil je meer van?* Ook wordt er gereflecteerd op wat zijn of haar eigen rol daarin is.

5. Tweede gesprek met de pester

Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht met de pester of er positief gedrag zichtbaar is geworden. *Wat lukt het beste? Waar moet nog aandacht naar toe?* Ook wordt er gereflecteerd op wat zijn of haar eigen rol daarin is en welke groei zichtbaar is.

6. Tweede gesprek met de steungroep

Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan. Soms moet deze cyclus nog een keer herhaald worden om er voor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert. Lukt dit niet, dan start fase 1 op; zie hieronder.

Als de waarderende aanpak niet helpt

Fase 1

De gepeste leerling, een ouder of een medeleerling meldt het pesten bij de leerkracht. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek. Er wordt expliciet gesproken over de consequenties wanneer het pesten niet per direct stopt. Bij twijfel over de juiste consequentie, consulteert de leerkracht de anti-pestcoördinator. Ouders van beide partijen worden op de hoogte gebracht.

Fase 2

De fase van passende consequenties treden in werking. Er is extra alertheid van alle medewerkers op het schoolplein. Ouders van de pester worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht, anti-pestcoördinator en intern begeleider. Er wordt een consequentie afgesproken, vastgelegd en uitgevoerd. Er wordt direct een vervolgspraak gemaakt binnen 3 weken. De ouders van de gepeste leerling worden op de hoogte gebracht. Mogelijke consequenties pester:

- Een of meerdere pauzes of gymlessen binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 3

- Als acties in fase 2 onvoldoende effect hebben, volgt er een gesprek met de pester en het slachtoffer + alle ouders. Situationeel wordt bekeken of dit twee aparte gesprekken zijn of een gezamenlijk gesprek. De directeur sluit aan en het gedragsprotocol wordt besproken. De medewerking van de ouders wordt duidelijk gevraagd om een einde aan het pesten te maken. Aan het eind van dit gesprek worden de afspraken nadrukkelijk doorgesproken, vastgelegd en ondertekend. Een vervolgspraak wordt direct gepland binnen drie weken.

Fase 4

- Het gedragsprotocol treedt in werking.

NB. De IB-er en directeur van de school wordt in elke fase op de hoogte gebracht van de casus en het verloop van de interventies en de daarbij horende afspraken. Iedere melding wordt genoteerd in het kinddossier en ieder oudergesprek wordt vastgelegd voor ouders en opgeslagen in het kinddossier.

Gedragprotocol

We zien ons genoodzaakt in een aantal ernstige gevallen van grensoverschrijdend gedrag duidelijke grenzen te stellen en deze te verbinden aan bepaalde interventies. Het gaat om situaties waarin de veiligheid van de omgeving in het geding is. We onderscheiden drie soorten overtredingen

1. Overtredingen die **structureel** voorkomen

- het bedreigen en uitschelden van leerlingen
- het verstoren van de orde
- brutaal gedrag naar volwassenen
- overtreden van schoolregels

2. Ernstige overtredingen, zoals:

- het bewust letsel toebrengen aan medeleerlingen, het maken van discriminerende opmerkingen over huidskleur en religie in de richting van volwassenen en leerlingen
- het plegen van zeer grof taalgebruik richting personeel
- het bewust toebrengen van schade/ vernielingen
- het weglopen van school
- diefstal

3. *Zeer ernstige overtredingen, zoals:

- onzedelijk betasten, aanranden van medeleerlingen,
- het lichamelijk bedreigen van personeel
- het gebruiken van geweld tegen personeel

*Deze overtredingen zijn dermate grensoverschrijdend, dat interventie 3 onmiddellijk wordt toegepast zonder waarschuwing vooraf. Na nader onderzoek kan schorsing worden verlengd. Bij herhaling kan verwijdering volgen (zie protocol Filios Scholengroep). In deze gevallen zal er aangifte gedaan worden bij de politie.

- Buitensporig extreem bedreigend gedrag naar kinderen en/of personeel bv. met wapens of voorwerpen. Dit leidt direct tot interventie 4 evt. 5. Er wordt aangifte gedaan bij de politie.

Afspraken procedure

- De directeur neemt, na overleg met de leerkracht en de intern begeleider, een beslissing over de interventie die volgt.
- Ouders en/of verzorgers van de leerling worden door de directeur geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek. Bij dit gesprek is ook de intern begeleider en eventueel bestuurder aanwezig. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat wordt ondertekend door de ouders. Ouders kunnen toevoegingen doen. Mochten ouders geen afspraken willen maken, dan wordt ook dat genoteerd en ondertekend.
- In alle gevallen wordt een aantekening gemaakt in het dossier en worden verslagen toegevoegd.
- Alle noodzakelijke correspondentie wordt zowel aangetekend als per reguliere post verstuurd.
- Schorsing, zie protocol Filios Scholengroep.

Afspraken interventies

1. De leerling wordt tenminste 1 dagdeel uit de klas verwijderd met een zorgvuldig samengesteld (straf)werkpakket onder toezicht (time-out). Indien er een plan van aanpak aanwezig is, wordt dit bijgesteld. Er worden nieuwe afspraken gemaakt.
2. De leerling wordt voor tenminste 2 of meer dagdelen uit de klas verwijderd.
3. De leerling wordt voor een hele dag geschorst en de toegang tot school en schoolterrein ontzegd na overleg met het bestuur en de leerplichtambtenaar. De onderwijsinspectie wordt geïnformeerd. De schorsing wordt schriftelijk bevestigd. Het (straf)werkpakket wordt thuis gemaakt. De leerkracht is

verantwoordelijk voor het te maken werk. Indien er een plan van aanpak is, wordt dit bijgesteld. Hierbij kan de vraag aan de orde zijn of onze school nog wel de beste opvang kan bieden. Er worden nieuwe afspraken gemaakt.

4. De leerling wordt voor een langere periode (ten hoogste 10 dagen) geschorst, na overleg met de bestuurder en leerplichtambtenaar. De onderwijsinspectie wordt geïnformeerd. Het (straf)werkpakket wordt thuis gemaakt. De leerkracht controleert het werk. Het plan van aanpak wordt bijgesteld. Er worden nieuwe afspraken gemaakt. Is onze school nog een passende plek? Een verwijzingsprocedure wordt eventueel in gang gezet.
5. Bij een schorsing van meer dan 2 dagen wordt tevens onderzocht of een time-out op een andere school (bijvoorbeeld SBO) tot de mogelijkheden behoort. Verwijdering is in ieders belang noodzakelijk. Onze school kan niet de opvang bieden, die voor de ontstane problemen noodzakelijk is. De directeur legt een verzoek tot verwijdering schriftelijk voor aan de bestuurder. Zie verder procedure verwijdering Filios Scholengroep. Bij definitieve verwijdering moet een andere basisschool voor de leerling gevonden zijn. Ouders moet duidelijk kenbaar worden gemaakt, dat zij bij schorsing binnen 7 dagen beroep aan kunnen tekenen bij de bestuurder. Bij verwijdering kunnen zij beroep aantekenen bij de geschillencommissie.

Bijlage 1

Sociale agenda

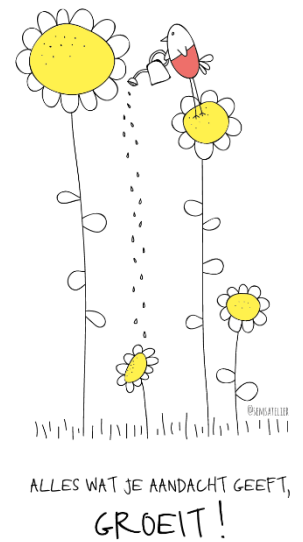
Wanneer	Activiteit	Wie
Start schooljaar	Kwaliteitskaarten bespreken leerkrachten (als uitgangspunt). ➤ Pedagogische grondhouding ➤ Fides ➤ Afspraken en routines	Directie Werkgroep SEO
Week 1	Opening van het schooljaar met alle kinderen samen	Groep 1-8 Werkgroep SEO
Week 1-6	Werken aan de groepsdynamiek: GOUDEN weken Gezamenlijke spelletjes en groepsopdrachten; zie samengestelde mappen en kaarten. https://www.onderwijsmaakjesamen.nl/5minutenspelletjes/ Elke dag terug laten komen. 6 schoolregels concretiseren op groepsniveau en zichtbaar maken in de klas. http://gripopdegroep.nl/artikelen/extra-oefeningen.html	Groepsleerkrachten
Week 3-4	Waarderende startgesprekken Zie kwaliteitskaart startgesprekken	Groep 1-8 Leerkracht-leerling-ouders
Gehele schooljaar	Fides Zie programma van Fides De verschillende symbolen worden het gehele schooljaar preventief en curatief ingezet. Leerkrachten zorgen ervoor dat de symbolen aan bod blijven komen en dat deze zichtbaar zijn in de groep/ op de unit.	Groep 1-8 SSEO werkgroep
November	Invullen SEO LOVS Viseon Data, duiden, doelen, doen Week van de mediawijdsheid?	Groep 1 t/m 8 Kinderen 5 t/m 8
December	Groeps- en leerlingbespreking Viseon + delen teambijeenkomst: Successen en wat nog aandacht behoeft.	Leerkrachten en intern begeleider
Na kerstvakantie	Zilveren Weken: groepsvormende activiteiten School- en groepsregels borgen	SEO werkgroep en leerkrachten
Januari/ februari	Kindgesprekken N.a.v. voortgang	Groep 5 t/m 8 Groep 1 t/m 4 kijkt wanneer dit mogelijk en wenselijk is.
Maart	Project Lentekriebels	Groep 1-8

April	Viseon 4D cyclus	Groep 1-8 Leerlingen vanaf groep 5
Mei	Bijzonderheden sociaal-emotioneel in kaart brengen en bespreken met IB (cluster- of groepsbespreking). Kindgesprekken	Leerkracht en intern begeleider
Voor de groepsoverdracht	Leerdoelen van leerlingen evalueren. In groep 6 en 7 zijn de leerlingen aanwezig bij het oudergesprek. Het gesprek wordt gevoerd met de leerlingen. De inhoud van het gesprek in groep 7 is het geven van het voorlopig advies en evalueren en opstellen van de eigen leerdoelen.	Groep 3-8
Juni/juli	Overdrachtsformulier	leerkrachten
Laatste vrijdag	Viering afsluiting schooljaar	Werkgroep SEO Gr 1-8

Bijlage 2 Kwaliteitskaart pedagogische grondhouding

Doel

Deze kwaliteitskaart helpt je om een waarderend, positief groepsklimaat te ontwikkelen en om goed om te gaan met (moeilijk verstaanbaar) gedrag van kinderen. Als leerkracht investeer je in de **relatie** met kinderen en **organiseer** je een omgeving waarmee je een bepaalde **sfeer** creëert in de klas. Voor deze elementen: relatie, organisatie en sfeer beschrijven we aandachtspunten waaraan je je eigen onderwijs kunt toetsen.

Relatie

- Zet in op de relatie met kinderen. Kinderen willen “gekend” worden, de leerkracht moet ze zien staan. Als een kind bijvoorbeeld zijn werk netjes maakt en er volgt geen erkenning door een opmerking, een blik of gebaar, zal het kind minder snel geneigd zijn volgende keer weer zo netjes te werken.
- Zorg dat, als de school begint, je als leerkracht bij de klasdeur staat en de kinderen verwelkomt. Geef ze een hand, maak een kort praatje, geef een compliment over bijvoorbeeld nieuwe kleding of kapsel.
- Bekijk zo nu en dan hoe de kinderen kijken. Een kind met een boos gezicht, een verdrietige blik, maar ook een blijde blik, kan aanleiding zijn voor een kindgesprek dat vervelend gedrag voorkomt.
- Bewaak de relaties tussen de kinderen onderling. Wees alert op plagen, maar ook op sociaal gedrag. Bekrachtig positief gedrag voortdurend. Bespreek wat je ziet en wat je wil zien **met** de groep. Maak dit visueel en concreet op de poster schoolregels.

Klassenmanagement

- Zorg voor een duidelijke, voorspelbare omgeving. Denk aan een dagplanning zichtbaar in de klas. Neem tijd om kinderen routines aan te leren. Routines geven kinderen duidelijkheid in wat er van hen verwacht wordt. Routines beperken de kinderen niet, ze werken bevrijdend. Hierdoor kunnen de kinderen efficiënt en zelfstandig werken.
- Zorg voor voorspelbare lessen en eis een actieve luisterhouding. Vertel vooraf wat de kinderen gaan leren, waarom en bekijk na afloop samen of dat gelukt is. Een actieve luisterhouding vraagt om een juiste zithouding, opgeruimde tafel en een oplettende blik. Corrigeer kinderen die hangen, half liggen of op hun knieën zitten direct. *‘Ik wil een actieve luisterhouding zien’.*
- Zorg voor duidelijkheid als er moeilijk verstaanbaar gedrag is. Iedereen moet weten waar de grens ligt, dat geeft veiligheid. Start met de waarderende insteek en het oefenen van goed schoolgedrag. Geef kinderen nieuwe kansen, laat het goede voorbeeld zien en benoem schoolgedrag. *‘Ik wil schoolgedrag zien. Daarbij hoort.....’*

Sfeer

- Maak samen met de groep afspraken hoe ze hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen. Geef kinderen klassentaken om zorg te dragen voor hun klas en unit. Rouleer en evalueer de uitvoering ervan.
- Besteed structureel aandacht aan de sfeer in de groep. Dit kan middels een methode, maar durf de methode ook los te laten en te kiezen voor concrete voorbeelden die je hebt gezien in de groep.
- Benoem vooral wat goed gaat en bemoedig. Uit gedragstheoretische wetenschappen weten we dat gedrag wat beloond wordt steeds vaker zal voorkomen.
- Zorg dat de kinderen veel succeservaringen opdoen en benoem die ook. Hoe specifieker je benoemt wat er goed gaat, hoe beter dit werkt. *“Je hebt lekker stil gewerkt en daardoor ziet je werk er prima uit”.*
- Verwacht veel van je groep en spreek dit ook uit. Wetenschappelijk onderzoek wijst keer op keer uit, dat hoge verwachtingen uitspreken echt werkt!

- Behandel iedereen gelijkwaardig, maar niet gelijk. Het komt voor, dat we van kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met concentratie, dezelfde hoeveelheid werk en kwaliteit verlangen. Succeservaringen vragen om differentiatie.
- Leerkrachten zijn voor leerlingen oneindig veel belangrijker dan ze zelf denken. De psychologische invloed van de leerkracht is zelfs preventief voor het ontstaan van problemen.
- Signaleer leerproblemen **op tijd en pak ze aan** met ouders. Langdurig voorkomende leerproblemen leiden vaak tot moeilijk verstaanbaar gedrag.

Zelfreflectie leerkracht

Reflectie is een krachtige weg, nadenken, liefst met anderen over je doen en laten en opnieuw proberen en evalueren. Dat kan met leerlingen. Luister actief, vraag om feedback, tips en trucs en om oplossingen voor problemen in de interactie, de didactiek en de organisatie van het onderwijs. En laat ook eens een buitenstaander kijken, een collega. Iemand die niet vaak in jouw klas is en jou bezig ziet met kinderen om vervolgens met elkaar in gesprek te gaan.

Dialogoog

Ga in gesprek met het kind om uit te zoeken waar bepaald gedrag vandaan komt. Stel vooral vragen en luister. *Wat voel of denk je, waarom je je zo gedraagt? Voor welk probleem is dit gedrag een oplossing?* Zelfs in lagere groepen kunnen kinderen dat op hun eigen manier goed vertellen. De kunst is dan, om niet meteen te (ver)oordelen of tegenwerpingen te maken, maar echt uit te gaan van de visie op het probleem zoals het kind dat ziet. Leerkrachten kunnen wat het kind zegt voor zichzelf relativeren, een kind kan dat (nog) niet (zo goed).

Ouders als partners

Kijk niet alleen of het kind zijn gedrag kan veranderen, maar ook wat er in zijn omgeving (leerkracht, klasgenoten, plek in de klas, thuissituatie) moet veranderen. Al deze componenten zijn immers van invloed op iemands gedrag. Zorg dus dat je ouders meeneemt in het proces met het kind. Het contact tussen ouders en leerkrachten is essentieel als het gaat om de ontwikkeling van het kind en het voorkomen van escalaties.

Bijlage 3 Kwaliteitskaart Fides

Onze standaard

- Om het jaar vindt er een teamscholing plaats voor herregistratie.
- Bij de intakegesprekken met de ouders wordt gesproken over Fides en bij de jaaropening zal Fides ook ter sprake gebracht worden.
- Fides heeft iedere week een plek in de klas; preventief of curatief. De kinderen kennen de symbolen en het 'leeft' in de school.
- In de onderbouw komen enkele symbolen 'voorbij'. In de middenbouw komt alles echt aan bod en in de bovenbouw wordt er vooral gewerkt aan inzicht en bewustwording. Op deze manier wordt het werken met Fides in de school opgebouwd.
- De symbolen zijn aanwezig en zichtbaar in iedere unit en in de school hebben de symbolen een zichtbare plek.
- Elke unit heeft een exemplaar van het ouderboekje. Dit boekje kan door ouders worden geleend om meer te weten te komen over Fides en om er ook thuis mee aan de slag te gaan.

Onze ambitie

- Minimaal twee keer per jaar delen we in een teambijeenkomst successen en inspireren we elkaar.
- Minimaal één keer per jaar (voor de herfstvakantie) legt de werkgroep SEO groepsbezoeken af. De gouden weken zijn dan voorbij. Is er basistrust en een veilig, positief leerklimaat in iedere groep? Zijn de schoolregels geconcretiseerd in groepsregels en zichtbaar?
- SEO leren heeft onze speciale aandacht voor het nieuwe rapport.
- Thema-avond voor ouders één keer per drie jaar?

Fides symbolen

Ballon. De ballon zetten we in om kinderen te leren wat zelfvertrouwen is en het belang van een goede houding en uitstraling. Terminologie die wordt gehanteerd is: Eén ballon = je voelt je oké. Je durft je zelfvertrouwen te laten zien. Nul ballonnen = te weinig lucht, onzekerheid. Tien ballon = te veel lucht, je laat stoer of opvallend gedrag zien. Ook onzekerheid dus, net als 0 ballonnen.

Domino. De domino beeldt meeloopgedrag uit en geeft daarmee inzicht in groepsprocessen. Met voldoende moed en zelfvertrouwen lukt het steeds beter om je niet mee te laten voeren maar om uit de rij te stappen. De dominostenen maken heel inzichtelijk dat het bepalen van jouw positie, bijv. bij vervelend gedrag in een groepje, het verschil kan maken

Sleutelbos. We zouden een probleem kunnen zien als een gesloten deur. Om de deur te openen heb je een passende sleutel nodig. Als je een bos vol sleutels hebt en je weet niet welke de goede is, dan zit er niets anders op dan te proberen, net zo lang tot je de goede hebt. Je begint met de 'grote sleutel', ik geloof in mezelf! Daarna probeer je de andere sleutels.

100%. In de natuur is er niets voor niets. Ik ook niet, want ik ben deel van die natuur...dus ben ik goed zoals ik ben... gewoon... omdat ik er ben!

Oke-ojee gedachte. Ons gedrag wordt erg bepaald door wat we denken. Maar wat denken we en waaróm denken we zo? Denken we wel gezond? Met de 'ojee' en 'oké' gedachte proberen we duidelijk te maken hoe je een positieve omgang kunt verkrijgen met jezelf en de ander. Ook hanteerbaar bij zaken waar je tegen opziet. Wat is nodig om het van Ojee naar Oké te krijgen?

Rugzak. De rugzak zet je in om kinderen duidelijk te maken dat je eigen gedrag en dat van anderen ergens vandaan komt. Je leert ermee naar jezelf te kijken en naar de ander. Anders gezegd: je leert wat je bij jezelf kunt zoeken, wat jouw aandeel is, en wat je bij de ander kunt laten, waar jij geen direct aandeel in hebt. Je leert je rugzak leeg te maken!

Matroesjka. Van pijnlijke momenten en moeilijke situaties kunnen we veel leren. Maar is het nodig om me alles aan te trekken wat me overkomt? Wij denken van niet. Welke dingen moeten me diep van binnen raken, wil ik er iets mee doen, wil ik er iets van leren? Welke dingen moeten me juist niet diep van binnen raken wil ik er iets mee kunnen?

1.Tussen:	
Onderwerp:	Datum:
Agenda:	
Situatie <u>Toelichting van de ouders:</u>	
Oplossing: Mogelijke oplossingen:	
Afspraken:	
Overige opmerkingen:	
Afspraken uitgevoerd voor:	Afspraken uitgevoerd door:
Ondertekening: Voor akkoord / voor gezien	Ondertekening: Voor akkoord / voor gezien
Afgehandeld of vervolgspraak	

Bijlage 5 Reglement internet en Social media

Sociale media spelen een belangrijke rol in het leven van leerlingen, ouders en onderwijzend personeel. Het gebruik van sociale media is onderdeel van het gedrag van leerlingen binnen de school. Sociale media kunnen helpen om het onderwijs te verbeteren en de lessen leuker te maken, om contact te houden met vrienden en te experimenteren en grenzen te verleggen. Maar sociale media brengen ook risico's met zich mee, zoals pesten en het ongewild delen van foto's of andere gegevens. Met dit reglement kan het gesprek op school, in de klas maar ook thuis gevoerd worden over wat er gewoon is op sociale media (en wat niet). De afspraken zijn van toepassing op alle leerlingen en medewerkers van De Beekgraaf, voor het gebruik van mobiele telefoons en sociale media op school en in de klas, maar ook in het mediagebruik buiten de school.

Bij het gebruik van sociale media gaat het om programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Twitter, Instagram, YouTube, Tik Tok en alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps.

Afspraken bij het gebruik van internet en sociale media

1. Dit reglement is van toepassing op alle leerlingen en medewerkers van De Beekgraaf, onafhankelijk van de plaats waar zij hun sociale media gebruiken.
2. We behandelen elkaar netjes en met respect en laten iedereen in zijn waarde. Daarom pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, en beschadigen we elkaar niet, en maken we elkaar niet zwart.
3. Iedereen is verantwoordelijk voor wat hij/zij zelf plaatst op sociale media en kan daarop aangesproken worden. Ook het doorsturen (forwarden) en herplaatsen (retweeten) zijn handelingen waar je op aangesproken kunt worden.
4. Zorg dat je weet hoe de sociale media werken voordat je ze gebruikt, zorg dat de instellingen goed staan en je niet meer informatie deelt dan je wilt. Alles wat wordt gecommuniceerd via internet en sociale media, blijft nog lang vindbaar. We houden rekening met de goede naam van De Beekgraaf en iedereen die daarbij betrokken is zoals leerlingen, leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel en ouders.
6. We helpen elkaar om goed en verstandig met sociale media om te gaan en we spreken elkaar daarop aan. Als dat niet lukt, dan vragen we daarvoor hulp aan onze leerkracht, interne vertrouwenspersoon of directeur.

7. Leerlingen hebben tijdens schooluren en op kamp geen mobiele telefoon bij zich. Bij hoge uitzondering bewaart de leerkracht de telefoon van de leerling. Dit gebeurt altijd eerst in overleg met ouders en is geheel op eigen risico. Leerlingen mogen sociale media tijdens de les alleen gebruiken als de leerkracht daar vooraf toestemming voor heeft gegeven.
8. We respecteren elkaars privacy. Bij het gebruik van internet en sociale media worden er daarom geen informatie, foto's of video's verspreid over anderen, als zij daar geen toestemming voor hebben gegeven, of als zij daar negatieve gevolgen van kunnen ondervinden.
9. Internet en sociale media worden alleen gebruikt voor acceptabele doeleinden. Het is daarom niet toegestaan om op school:
 - a. sites te bezoeken, informatie te downloaden of te verspreiden die pornografisch, racistisch, discriminerend, beledigend of aanstootgevend zijn;
 - b. hacken en ongeoorloofd toegang te krijgen tot niet-openbare sites of programma's;
 - c. informatie, foto's of video's te delen waarvan duidelijk is dat die niet bedoeld is om verder te verspreiden, hou je wachtwoorden geheim;
 - d. verzonden berichten te versturen of een fictieve naam te gebruiken als afzender;
 - e. iemand lastig te vallen, te achtervolgen of te 'flamen'.Als iemand over de voorgaande punten informatie krijgt aangeboden, wordt dat gemeld aan de eigen groepsleerkracht, de interne vertrouwenspersoon of de directeur.
10. Als leerlingen, medewerkers of gasten gebruik maken van het netwerk van de school, dan mag dat de kwaliteit van het (draadloze) netwerk niet in gevaar brengen of schade aan personen of instellingen veroorzaken. Het hacken, overmatig downloaden of overbelasten van het netwerk is natuurlijk verboden.
11. We leggen alleen contact, volgen personen of 'vriend worden' met personen die we kennen. We denken hier van tevoren goed over na en maken een bewuste keuze. Leerlingen en medewerkers van De Beekgraaf worden niet met elkaar 'vriend' op sociale media, tenzij het gaat om een door de medewerkers gebruikt professioneel account waar geen persoonlijke informatie over de medewerker is geplaatst.
12. Als De Beekgraaf constateert dat de afspraken niet worden nageleefd, bespreekt de school dit eerst met de betrokken persoon. Bij een ernstige overtreding kan de directie van De Beekgraaf besluiten een maatregel op te leggen, die kan bestaan uit het in beslag nemen van de telefoon, het uitsluiten van toegang tot het netwerk van de school, het geven van een disciplinaire maatregel of in het uiterste geval het schorsen of verwijderen van de leerling van school. Hierbij wordt er altijd contact opgenomen met de ouders van de leerling. Daarnaast kan de directie contact opnemen met de politie, indien er sprake is van een strafbaar feit.